

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	15
--	----

II. Gramatika:

	17
--	----

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	18
--	----

Ukupni broj bodova:

	50
--	----

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

18. siječnja 2024.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Tekst govori o odgoju te o činjenicama i posljedicama popustljivog odgoja.

De educatione

Mollis¹ educatio indulgentia appellatur. Talis educatio animum et corpus frangere potest². Quid non optat adultus qui nunc in purpuris iacet? Nondum aliqui pueri prima verba dictant, et iam coquum cognoscunt, iam cibos delicatos exigunt. In lecticis crescunt: si terram attingunt, manus servorum utrimque³ eos sustinent.

---

¹ **mollis** – blag

² **potest** – može

³ **utrimque** – s obje strane

	max 15
--	---------------

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features ten sets of horizontal lines across the page. Each set consists of two dashed outer lines and a solid black midline, providing a guide for letter height and placement. The background is white, and there are no margins or other markings present.

II. GRAMATIKA

1. Napiši na latinskom jeziku cijelom riječju tri roda koja postoje u latinskome jeziku.

_____

	max 1
--	-------

2. Dopuni prijedložne izraze zadanim imenicama u singularu i u ispravnom padežu.

a) ad _____ (medicus, -i, m.)

b) cum _____ (caput, -itis, n.)

	max 2
--	-------

3. Napiši komparativ pridjeva *dubius*, 3 u srednjem rodu.

_____

	max 1
--	-------

4. Napiši glagole izvedene od sljedećih imenica:

a) fractura, -ae, f. _____

b) receptum, -i, n. _____

c) sanatorium, -i, n. _____

	max 3
--	-------

5. Napiši rimskim brojevima navedene glavne brojeve:

a) undecim _____

b) viginti _____

c) quinquaginta _____

a) septem _____

	max 4
--	-------

6. Promijeni broj glagolskim oblicima iz teksta.

a) optat → _____

b) dictant → _____

c) crescunt → _____

	max 3
--	-------

7. Od sljedećih imenica izvedi pridjev u ženskom rodu:

a) caput, -itis, n. _____

b) palatum, -i, n. _____

c) mucosa, -ae, f. _____

	max 3
--	-------

	max 17
--	--------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. Dopuni riječi koje nedostaju.

- a) Medicamenta saepissime sumuntur _____ (*kroz usta*).
- b) Latinska medicinska terminologija preuzela je mnogo stručnih pojmova iz _____ jezika.
- c) Grčko pismo naziva se _____.

	max 3
--	-------

2. Odgovori na pitanja.

- a) Kako se naziva na latinskom jeziku rod bakterija nazvan po njemačkom patologu Edwinu Klebsu? _____
- b) Tko je bio prvi rimski kralj? _____
- c) Kako se naziva pisani propis liječnika, stomatologa ili veterinara, po kojem farmaceut u ljekarni izrađuje i izdaje lijek? _____

	max 3
--	-------

3. Napiši puni izraz na latinskom od kratice i prevedi.

- a) amar. _____, _____
- b) fum. _____, _____
- c) pp. _____, _____

	max 6
--	-------

4. Izbaci uljeza: **corona dentis, apex nasi, collum dentis, radix dentis.**

_____

	max 1
--	-------

5. Napiši puni naziv za *mišić žvakač*. _____

	max 1
--	-------

6. Dopuni latinske izreke riječima koje nedostaju (*sestra; škodi; stvar*).

a) Medicina _____ philosophiae est.

b) Omne nimium _____.

c) Magna _____ est amor.

	max 3
--	-------

7. Prevedi izraz *causa mortis*. _____

	max 1
--	-------

	max 18
--	--------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Mollis educatio	Blag odgoj	1
indulgentia appellatur.	naziva se indulegencija (popustljivost).	1
Talis educatio	Takav odgoj	1
animum et corpus frangere potest.	može oslabiti dušu i tijelo.	1
Quid non optat	Što ne želi	1
adultus qui nunc	odrastao koji sada	1
in purpuris iacet?	leži u grimiznim odijelima/grimizima?	1
Nondum... dictant,	Još ne...govore	1
aliqui pueri	neka djeca	1
prima verba	prve riječi	1
et iam coquum cognoscunt,	i već poznaju kuhara,	1
iam cibos delicatos exigunt.	već iskušavaju raskošna jela.	1
In lecticis crescunt:	U nosiljkama (počivaljkama) odrastaju:	1
si terram attingunt,	ako dotaknu tlo,	1
manus servorum utrimque eos sustinent.	ruke robova s obje strane njih drže.	1

Prijevod: 15

II. GRAMATIKA

1. masculinum, femininum, neutrum	1
2. a) medicum b) capite	2
3. magis dubium	1
4. a) frangere b) recipere c) sanare	3
*priznaju se i glagoli u rječničkom zapisu	
5. a) XI b) XX c) L d) VII	4
6. a) optant b) dictat c) crescit	3
7. a) capitata b) palatina c) mucosa	3

Gramatika: 17

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) per os b) grčkog c) alfabet	3
2. a) Klebsiella b) Romul c) recept	3
3. a) amarus, gorak b) fumans, dimeći c) praecipitatus, taložen	6
4. apex nasi	1
5. musculus masseter	1
6. a) soror b) nocet c) res	3
7. uzrok smrti	1

Stručni vokabular i civilizacija: 18

Ukupno: 50